

Svatá Ludmila – text

Doprovodný materiál textový – převyprávěná část legendy o sv. Ludmile:

Když kníže Vratislav zemřel, povolali Václava do Prahy a na otcův trůn ho posadili. Dosud však nový kníže nedorostl chlapeckému věku, proto ho čeští velmožové svěřili spolu s bratrem Boleslavem do péče babičky Ludmily. Vládu nad českou zemí pak dali do rukou vdovy Drahomíry, Václavovy matky. Tu však svíralo podezření, že ji Ludmila chce zbavit vlády a majetku.

Ludmila chtěla vysvětlit Drahomíře, že netouží po žádném podílu na vládě, že chce jen sloužit Kristu. Drahomíru její pokora popuzovala a Ludmilu ani nevyslechla, proto stará kněžna odešla na nedaleký hrádek Tetín, kde hledala klid pro konec svého života. Obě ženy také vedly spory o výchovu dětí.

Kněžna Drahomíra poslala na Tetín velmože Tunnu a Gommona, aby Ludmilu zavraždili. Ta předvíдалa svůj konec. Požádala kněze Pavla, aby sloužil mši svatou. Vykonala zpověď, poklekla a prosila Boha, aby přijal její duši. Najatí násilníci vylomili bránu Tetína. Své ozbrojence nechali venku a vrhli se do ložnice Ludmily.

Odpočívala na lůžku. Poznala oba muže: „Nestydíte se a nevzpomínáte, jak jsem vás obdarovávala zlatem a stříbrem? Jestliže jsem se na vás dopustila nějaké křivdy, povězte mi to.“ Oni ji však strhli z lůžka na zem. Ludmila se modlila a prosila oba vrahy. „Pokud mě přicházíte zabít, pak mi setněte mečem hlavu.“ Katani ale nebrali jejích slov, hodili jí kolem hrdla provaz a zardousili ji.

Všichni kněží a služebníci kněžny Ludmily se před tím rozprchli a ukryli. Teď se s nářkem scházeli k jejímu pohřbu. Oba vrazi pobrali mnoho kořisti a vrátili se ke své paní Drahomíře. Ta si přivlastnila všechn majetek Ludmily, obdarovala rodiny násilníků a spolu s nimi vládla české zemi.

Brzy však vzplála roztržka mezi kněžnou Drahomírou a oběma vrahy. Všechny její myšlenky teď sledovaly jediný cíl: jejich záhubu. Tunna uprchl i s rodinou ze země a až do své smrti bloudil jako vyhnanec. Gommon byl polapen a odsouzen k smrti. Ani žádný z jeho příbuzných nevyvázl životem. V jediném dni je Drahomíra všechny zahubila.

V těch dnech se na hrobě kněžny Ludmily začaly dít zázraky: šířila se líbezná vůně, bylo tam možné spatřit světlo uprostřed noci.

Kruté panovnice Drahomíry se zmocnil strach. Prikázala proto, aby dům nad místem hrobu Ludmily přestavěli na baziliku ke cti svatého Michaela archanděla. Tak aby zázraky, které se tam děly, mohly být přičítány jemu, nikoliv zbožné kněžně mučednici.

Zdroj: FUČÍKOVÁ, Renata. Ludmila, Václav, Boleslav: Přemyslovci očima mnicha Kristiána. Vyd. 1. Praha: Práh, 2013, s. 40–42. ISBN 978-80-7252-478-5. (mírně upraveno)